

Opvangen sputum voor onderzoek

Omschrijving

Opvangen sputum in monsterpotje.

Opdracht tot voorbehouden of risicovolle handeling:						
Mag zelfstandig verricht worden door:			cat C	cat B	cat A	

Aandachtspunten

- Vang het sputum zo mogelijk 's ochtends voor het ontbijt op, omdat zich tijdens de nacht veel slijm verzameld heeft.
- Het ophoesten van sputum gaat vaak makkelijker door:
 - de in te ademen lucht te bevochtigen met een stoomapparaat of een vernevelaar;
 - door de thorax te bekloppen;
 - door houdingsdrainage.
- In sputum voor onderzoek mogen zich geen voedselresten bevinden.
- Breng de cliëntgegevens duidelijk aan op het monsterpotje.

Complicaties tijdens de handeling	Handelwijze
Geen.	

Benodigdheden

- niet-steriele handschoenen
- steriel monsterpotje met en goed sluitend deksel
- etiket
- pen
- papieren zakdoekjes of washandje
- beker met mondwater
- bekkentje

Werkwijze

- 1 Pas handhygiëne toe.
- 2 Maak schoon werkveld en zet de benodigdheden binnen handbereik.
- 3 Trek de handschoenen aan.
- 4 Laat de cliënt op een stoel plaatsnemen of laat hem op de rand van het bed zitten.
- 5 Laat de cliënt de mond spoelen met mondwater om de verontreiniging van het sputum met orale bacteriën en voedselresten te beperken.
- 6 Zorg dat de cliënt flink hoest en het sputum uitspuwt in het monsterpotje (vang zo mogelijk ten minste 15 ml op), ga naar stap 13. Als het de cliënt niet zelfstandig lukt, ga na naar stap 7.
- 7 Ga achter de cliënt staan.
- 8 Sla de armen om de cliënt heen, onder de oksel door.
- 9 Leg de armen van de cliënt op diens schoot.
- 10 Druk de eigen armen stevig in de borstkas van de cliënt tijdens de uitademing van de cliënt.
- 11 Laat los, zodra de cliënt is uitgeademd.
- 12 Vang het sputum op in het monsterpotje.
- 13 Plaats het deksel op het potje en maak de buitenkant zo nodig schoon om kruisinfectie te voorkomen.
- 14 Maak de mond schoon met een vochtig washandje of een papieren zakdoek.
- 15 Beoordeel het sputum en rapporteer bevindingen.
 - kleur
 - samenstelling (etter, bloed)
 - hoeveelheid
 - taaiheid
- 16 Doe de handschoenen uit.
- 17 Plak een etiket op het monsterpotje met de naam van de cliënt, de naam van de arts, de datum en het tijdstip waarop het sputum is opgevangen en de voorlopige diagnose.
- 18 Vermeld op het aanvraagformulier voor het laboratorium de eventuele antibiotica die de cliënt krijgt.
- 19 Ruim de materialen op.
- 20 Pas handhygiëne toe.
- 21 N.B. Stuur het monsterpotje onmiddellijk naar het laboratorium.
- 22 Noteer de bevindingen en het tijdstip van de handeling.